

MRS 1 MRS 7 MRS 10

MRS 1-CILJ I SVRHA

- propisati **osnovu za prezentaciju finansijskih izvještaja**, kako bi se obezbijedila njihova **uporedivost** sa :
- finansijskim izvještajima entiteta iz prethodnog perioda, kao i
- finansijskim izvještajima drugih entiteta

MRS 1-prezentacija finansijskih izvještaja

- prikazivanje** (prezentacijom) –prikazivanje elemenata fin. izvještaja bilo u obrascima finansijskih izvještaja, bilo u napomenama.
- objelodanjivanje** -davanje pisanih obrazloženja o računovodstvenim politikama i stavkama iskazanim u finansijskim izvještajima

Objelodanjivanje služe kao dopuna, a ne kao zamjena za priznavanje odnosno prikazivanje bilansnih pozicija u bilansu stanja i bilansu uspjeha

MRS 1-CILJ I SVRHA

Postavlja opšte zahtjeve za :

- prezentaciju finansijskih izvještaja
- smjernice u vezi sa njihovom strukturuom i
- minimalne zahtjeve u pogledu njihovog sadržaja

Djelokrug MRS 1

- Primjenjuje se na sve financijske izvještaje opšte namjene, koji se sastavljaju i prezentuju u skladu sa MSFI.
- U drugim standardima se postavljaju zahtjevi priznavanja, odmjeravanja i objelodanjivanja za konkretne transakcije i druge događaje

Potpuni set finansijskih izvještaja

- Izvještaj o finansijskoj poziciji **na kraju perioda** /sredstva i obaveze
- Izvještaj o ukupnom rezultatu **za period**/ prihodi i rashodi
- Izvještaj o promjenama na kapitalu **za period**
- Izvještaj o tokovima gotovine **za period**/ prilivi i odlivi
- Napomene, koje čini kratak pregled značajnih računovodstvenih politika, značajne odluke uprave, izvori neizvjesnosti procjene i druge objašnjavajuće informacije

Struktura i sadržaj finansijskih izvještaja

- **Finansijski izvještaji moraju da budu jasno utvrđeni tako da se razlikuju od drugih informacija u istom objavljenom dokumentu.**

Sljedeće informacije treba da budu jasno istaknute:

- **naziv entiteta o kome se izvještava**
- **da li se finansijski izvještaj odnosi na pojedinačno preduzeće ili grupu preduzeća**
- **datum kraja finansijskog izvještaja ili period koji pokriva finansijskih izvještaji**
- **naziv valute za prezentaciju**
- **stepen zaokruživanja korišćen za prikazivanje iznosa u finansijskim izvještajima**

Preduzeće mora prezentovati pored ovih izvještaja i

- Izvještaj o finansijskoj poziciji **na početku najranijeg uporednog perioda** kada preduzeće:
 - *Primjenjuje računovodstvenu politiku retrospektivno*
 - *Vrši retrospektivno prepravljavanje stavki u finansijskim izvještajima*
 - *Vrši reklasifikuje stavke u finansijskim izvještajima*

31.12.2016

31.12.2015

31.12.2014.

(najraniji uporedni period
jer ovo stanje predstavlja i
stanje na dan 01.01.2015.

Opšta obilježja osnovnih finansijskih izvještaja

Polazne pretpostavke:

stalnosti poslovanja

nastanak poslovnog događaja

Obilježja:

Fer prezentacija

Materijalno značajne informacije

Uporedivost informacija

Dosljedna prezentacija

Učestalost izvještavanja

Prebijanje pozicija

Stalnost poslovanja

- Finansijski izvještaji treba da budu pripremljeni na osnovu računovodstvene pretpostavke **neograničenog vremena poslovanja privrednog subjekta**, osim u slučaju kada rukovodstvo ili ima namjeru da likvidira privredni subjekt ili da prestane sa poslovanjem.
- Kada finansijski izvještaji nisu pripremljeni na bazi načela stalnosti poslovanja, menadžment **ovu činjenicu objelodanjuje zajedno sa objašnjenjem osnove koja je korišćena za pripremanje finansijskih izvještaja i razlog zbog kojeg subjekt ne ispunjava ovu pretpostavku.**

Procjena pretpostavke stalnosti poslovanja

- Rukovodstvo uzima u obzir sve dostupne informacije u vezi budućnosti, koje se odnose na vremenski period od najmanje 12 mjeseci od datuma sačinjavanja bilansa stanja.
- Faktori koji mogu izazvati sumnju na održivost pretpostavke stalnosti poslovanja:

-kratkoročne pozajmice kojima se približava dospelost bez realnih izgleda za njihovo vraćanje ili pretjerano oslanjanje na kratkoročne pozajmice kako bi se finansirala dugoročna imovina;

-indikacije o uskraćenosti finansijske podrške od strane kreditora;

-gubitak glavnog tržišta, franšize, licence ili glavnog dobavljača;

-trajna nelikvidnost i nesolventnost

Revizori i pretpostavaka stalnosti poslovanja

- Revizori pri svakom revizorskom angažmanu, shodno Međunarodnom revizorskom standardu 570, imaju obavezu da sprovedu odgovarajući postupak kojim ocjenjuju pretpostavku sposobnosti stalnosti poslovanja.
- To je najvažnija pretpostavka koju revizor ocjenjuje u procesu revizije.
- Revizorske kuće u regionu pri ocjeni ove pretpostavke najčešće koriste tehnike analize finansijskih izvještaja i klasične pokazatelje zaduženosti, likvidnosti i aktivnosti i profitabilnosti;

Izražavanje revizorskog mišljenja i pretpostavka stalnosti poslovanja

- Ako postoji razumno uvjerenje da je klijent revizije sposoban da trajno posluje –pozitivno mišljenje
- Ako je pretpostavka o stalnosti poslovanja zadovoljena uz pomoć olakšavajućih okolnosti (postoje planovi uprave za održavanje stabilnog finansijskog stanja), onda to treba da bude objavljeno, a ako to nije objavljeno- mišljenje sa rezervom
- Ako pitanja vezana za stalnost poslovanja nisu razriješena, revizor treba da navede glavne faktore koji dovode u sumnju sposobnost preduzeće da nastavi redovno poslovanje

Modeli predviđanja bankrota

- Ponderisani zbir više pojedinačnih pokazatelja kojima je moguće predvidjeti finansijsku stabilnost poslovnih subjekata.
- Altmanov Z-skor (engl. Z –score)-1968.god.
- Ohlsonovi modeli-1980.god
- Zavgrenim model
- Edmisterov Z-pokazatelj

Altmanov Z-skor model

- Edward Altman 1968. objavio formulu za predviđaje bankrotstva kompanija u periodu od naredne dvije godine
- Linearna kombinacija 5 finansijskih pokazatelja koji su ponderisani određenim koeficijentima;
- Tačnost modela od 80% do 90%, s lažnim negativnim rezultatom od 15% do 20%

Obračun Z skora kompanija listiranih na berzama

	Finansijski odnosi-pokazatelji	iznos	
X1	Obrtni kapital/ukupna sredstva	Poslovne aktivnosti	
X2	Neraspoređena dobit/ukupna sredstva	Finansijske aktivnosti	
X3	EBIT/ukupna sredstva	Poslovne aktivnosti	
X4	Tržišna vrijednost kapitala/ ukupne obaveze	Finansijske aktivnosti	
X5	prihodi od prodaje/ukupna sredstva	Sfera profitabilnosti	
Z	$1,2 * X1 + 1,4 * X2 + 3,3 * X3 + 0,6 * X4 + 1,0 * X5$		
	Tumačenje rezultata Z broja:	Z broj ≥ 2.99	Bezbijedna zona
		$1.81 < Z \text{ broj} < 2.99$	Siva zona
		Z broj $\leq 1,81$	Zona bankrotstva

Obračun Z broja kompanija koje se nisu listirane na berzama

Finansijski odnosi-pokazatelji		iznos	
X1	Obrtni kapital/ukupna sredstva		
X2	Neraspoređena dobit/ukupna sredstva		
X3	EBIT/ukupna sredstva		
X4	Knjigovodstvene vrijednostikapitala/ ukupne obaveze		
X5	prihodi od prodaje/ukupna sredstva		
Z	$0,717 \cdot X1 + 0,847 \cdot X2 + 3,107 \cdot X3 + 0,42 \cdot X4 + 0,998 \cdot X5$		
Tumačenje rezultata Z broja:		Z broj ≥ 2.9	Bezbijedna zona
		$1.23 < Z$ broj < 2.9	Siva zona
		Z broj $\leq 1,23$	Zona bankrotstva

Nastanak poslovnog događaja- obračunska osnova računovodstva

- Poslovne promjene i događaji priznaju se i evidentiraju u računovodstvenoj evidenciji **onda kada se dogode** i prikazuju se u finansijskim iskazima **u periodu na koji se odnose.**
- Stavke u finansijskim izvještajima se priznaju kada **zadovolje definicije i kriterijume za priznavanje** koji su primarno definisani u Konceptualnom okviru.
- U osnovi svih finansijskih izvještaj, osim Izvještaja o novčanim tokovima.

Novčana vs. obračunska osnova

- **Obračunska osnova:** prihodi i rashodi se priznaju nezavisno od toga kada će po tom osnovu biti izvršeno plaćanje ili naplata
- **Novčana osnova:** prihodi i rashodi se priznaju u zavisnosti od toga kada je nastao priliv odnosno odliv .

- isplata nastaje prije rashoda

- Transakcije koje izazivaju prilive i odlive ali ne i prihode i rashode (pribavljanje kredita i vraćanje, primljeni i dati avansi)

OPŠTA OBILJEŽJA

Fer prezentacija- osnovno obilježje

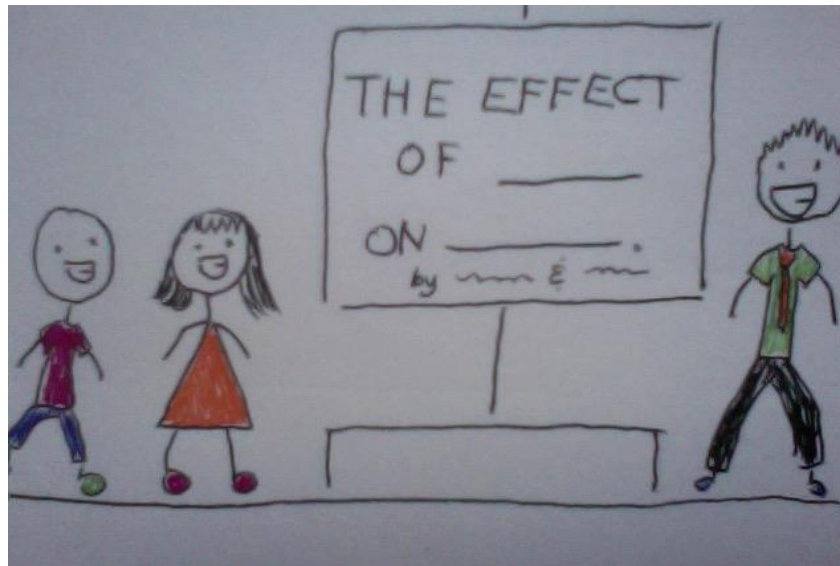
- **Finansijski izvještaji trebaju istinito (fer) da prikazu finansijsku poziciju, finansijski uspjeh i tokove gotovine preduzeća.**
- **Fer preznetacija zahtijeva prikazivanje efekata u skladu sa definicijom i kriterijumima za priznavanje elemenata finansijskog izvještavanja uz uvažavanje kvalitativnih karakteristika informacija navedenih u Okviru.**

Kada finansijski izvještaji daju fer prezentaciju?

- Kada su usklađeni sa MRS/MSFI
- Kada su usklađeni sa pravni okvirom
- Kada su primjenjene osnovne kvalitativne karakteristike iz Konceptualnog okvira

Kako do fer prezentacija :

- Izborom adekvatnih računovodstvenih politika
- Prezentovanjem informacija koje pružaju relevantne i vjerodostojne informacije.
- Pružanjem dodatnih informacija, kada su u pitanju posebne transakcije i događaji (svaki standard navodi posebne zahtjeve u pogledu dodatnog objelodanjivanja)

Značajnost i grupisanje

Svaka materijalno značajna grupa sličnih stavki se prezentuje zasebno u finansijskim izvještajima. Stavke koje su različite prirode ili funkcije se prezentuju zasebno osim ako nisu beznačajne.

Entitet ne treba da ispuni određeni zahtjev u pogledu objavljivanja u skladu sa MSFI ako informacija nije materijalno značajna.

Značajnost stavki se posmatra sa stanovišta:

- Svih finansijskih izvještaja opšte namjene
- Napomena

Primjer:Zalihe

- U Bilansu stanja preduzeće je navelo da su mu ukupne zalihe: 6. 020.000€
 - Preduzeće od zaliha ima sljedeće:
 - materijal za izradu 1.000.000€,
 - kancelarijski materijal 1.000€,
 - materijal za održavanje čistoće 2.000€,
 - roba 10.000€,
 - gotovi proizvodi 3.000.000€,
 - nedovršena proizvodnja 2.000.000€,
 - rezervni dijelovi 4.000€, sitan inventar 3.000€
- Izvršite odgovarajuće objelodanjivanje u vezi zaliha u napomenama.

r.b.	Vrsta zaliha	Tekuća godina	Prethodna godina
1.	Materijal za izradu	1.000.000	8.000.000
2.	Nedovršena proizvodnja	2.000.000	2.500.000
3.	Gotovi proizvodi	3.000.000	1.500.000
4.	Ostale zalihe	17.000	20.000

„Prebijanje“ stavki finansijskih izvještaja

- Sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda se ne prebijaju izuzev kada je prebijanje potrebno ili dozvoljeno nekim Standardom ili Tumačenjem
- Zašto ? *Umanjuje sposobnost korisnika da razumiju nastale transakcije, događaje i okolnosti i da procijene buduće novčane tokove subjekta*
- Odmjeravanje imovine u neto iznosu se ne smatra „prebijanja“.

Učestalost izvještavanja

- **Preduzeće treba da prezentuje kompletan niz finansijskih izvještaja bar jednom godišnje. Kada preduzeće promjeni kraj izvještajnog perioda potrebno je objelodaniti:**
 - razlog za korišćenje dužeg ili kraćeg perioda;
 - činjenicu da iznosi prezentovani u finansijskim izvještajima nisu u potpunosti uporedivi

Dostavljanje i objavljivanje finansijskih izvještaja u Crnoj Gori

- Pravna lica su dužna da dostavljaju finansijske izvještaje u *papirnoj i elektronskoj formi* **Poreskoj upravi** najkasnije do **31.03.** tekuće, za prethodnu godinu
- Pravna lica čije se hartije od vrijednosti kotiraju na tržištu hartija od vrijednosti dužna su da svoje **kvartalne i godišnje fin. izvještaje** **dostavljaju Komisiji za HOV**, a isti će biti objavljeni na sajtu Komisije za HOV.

Uporedivost

Uporedne informacije se zahtijevaju:

-za sve iznose koji su dati u finansijskim izvještajima tekućeg perioda

-za narativne i opisne informacije, kada je to relevantno za razumijevanje finansijskih izvještaja za tekući perioda

Preduzeće prezentuje izvještaje o finansijskoj poziciji na:

- a) Kraju tekućeg perioda
- b) Kraju prethodnog perioda (koji je isti kao i početak tekućeg perioda) i
- c) Početak najranijeg uporednog perioda (u slučaju retrospektivnog prepravljanja stavki u finansijskim izvještajima)

primjer

- Zalihe (BS): 6.020.000€ (t.g.) 12.020.000€(p.g.)
- Napomena:

r.b.	Vrsta zaliha	Tekuća godina	Prethodna godina
1.	Materijal za izradu	1.000.000	8.000.000
2.	Nedovršena proizvodnja	2.000.000	2.500.000
3.	Gotovi proizvodi	3.000.000	1.500.000
4.	Ostale zalihe	17.000	20.000

Dosljednost (konzistentnost) u prikazivanju

- **Prikazivanje i klasifikovanje stavki u finansijskim izvještajima treba da bude dosljedno iz perioda u period, izuzev u slučajevima:**
 - značajne promjene u poslovanju privrednog subjekta
 - kada promjene u prikazivanju nastaje u skladu sa zahtjevima nekog Standarda ili odgovarajućeg Tumačenja

Balance sheet

Income statement

FINANCIAL STATEMENTS

Cash flows

Equity

Izvještaj o finansijskoj poziciji/bilans stanja

Minimum koji zahtijeva MRS 1:

- Nekretnine, postrojenja i oprema;
- Investicione nekretnine;
- Nematerijalna imovina
- Finansijska sredstva sem potraživanja i nov. sredstava
- Biološka sredstva
- Zalihe
- Potraživanja iz poslovanja
- Gotovina i gotovinski ekvivalenti
- Ukupnu imovinu klasifikovanu kao imovinu koja se drži radi prodaje i imovinu uključenu u grupe za otuđivanje

Izvještaj o finansijskoj poziciji

Minimum koji zahtijeva MRS 1:

- Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze
- Rezervisanja
- Finansijske obaveze
- Tekuće poreske obaveze i sredstva
- Odložene poreske obaveze i sredstva
- Obaveze uključene u grupe za otuđivaje klasifikovane kao one koje se drže za prodaju
- Učešća bez prava kontrole, iskazana u okviru kapitala
- Emitovani kapital i rezerve koje se mogu pripisati vlasnicima matičnog preduzeća

Izvještaj o finansijskoj poziciji

- Preduzeće **prezentuje kratkoročnu ili dugoročnu imovinu ili obaveze** kao zasebne pozicije u izvještaju o finansijskoj poziciji, osim kada prezentacija na osnovu likvidnosti pruža informacije koje su pozdanije i relevantnije.

Kratkoročna i dugoročna sredstva i obaveze

Stavke klasifikovane kao **kratkoročne** su:

- sredstva**, pored gotovine i gotovinskih ekvivalenata, za koja se očekuje da će biti realizovana, korišćene ili prodane ili **obaveze** koje se očekuje da će biti izmirene u normalnom poslovnom ciklusu entiteta;
- **Sredstva** koja se drže radi trgovanja ili koje se očekuju da će se realizovati; ili **obaveze** koje se očekuje da će se izmiriti u roku od dvanaest mjeseci nakon izvještajnog perioda.

- Poslovni ciklus entiteta jeste vremenski period između sticanja imovine i njene realizacije u gotovinu ili gotovinski ekvivalent. Ukoliko se ne može pouzdano utvrditi *pretpostavlja se da traje dvanaest mjeseci*.
- Obrtna imovina obuhvata obrtni dio stalnih finansijskih sredstava.

- Preduzeće klasifikuje svoje finansijske obaveze **kao kratkoročne** kada dospjevaju za izmirenje u roku od dvanaest mjeseci poslije izvještajnog perioda, čak i ako je:
 - a) Prvobitni rok za njihovo izmirenje bio period duži od dvanaest mjeseci;
 - b) Ugovor o refinansiranju, ili reprogramu otplate duga, na dugoročnoj osnovi, istekao poslije izvještajnog perioda, a prije nego što su finansijskih izvještaji odobreni za objavljivanje
- Kada preduzeće prekrši obaveznu iz ugovora o dugoročnom kreditu, na kraju ili prije kraja izvještajnog perioda, zbog čega obaveza postaje plativa na zahtjev, ta obaveza se klasifikuje:
 - a) kao kratkoročna, čak i ako poslije kraja izvještajnog perioda a prije odobravanje finansijskih izvještaja za objavljivanje, povjerilac pristane da ne zahtijeva naplatu kao posljedicu ovakvog kršenja;
 - b) Kao dugoročna ako povjerilac do kraja izvještajnog perioda pristane da odobri grejs period koji se završava namjanje 12 mjeseci poslije izvještajnog perioda

Prosudivanje i procjene u MRS 1

- Procjena održivosti pretpostavke kontinuiranog poslovanja
- Prosudivanje u vezi relevantnosti bilansnih stavki
- Prosudivanje u vezi načina prikazivanja informacije u finansijskim izvještajima

Izvještaj o ukupnom rezultatu

- Preduzeće treba da prezentuje sve stavke prihoda i rashoda priznate za taj period:
 - u jednom izvještaju o ukupnom rezultatu, ili
 - u dva izvještaja(jedan izvještaj koji prikazuje komponente dobitka ili gubitak (zasebnom bilansu uspjeha) i drugom izvještaju koji počinje sa dobitkom ili gubitkom i prikazuje komponente ukupnog ostalog rezultata (Izvještaj o ukupnom rezultatu)

Izvještaj o ukupnom rezultatu

- **Minimum** po MRS 1:
 - Prihodi
 - Troškovi finansiranja
 - Udio u dobitku ili gubitku zavisnih preduzeća
 - Poreski rashode
 - Dobitak ili gubitak od prekinutih poslovanja utvrđenog poslije oporezivanja
 - Dobitak ili gubitak
 - Svaku komponentu ukupnog ostalog rezultata klasifikovanu po njenoj prirodi
 - Udio u ostalom ukupnom rezultatu zavisnih entiteta i zajedničkih poduhvata
 - Ukupni zbirni rezultat

Izvještaj o ukupnom rezultatu

- Preduzeće **ne prezentuje** nijednu stavku prihoda i rashoda kao vanrednu stavku, bilo u izvještaju o ukupnom rezultatu ili u zasebnom bilansu uspjeha, ili u napomenama
- Rashodi se prezentuju ili prema njihovoj prirodi ili njihovoj funkciji u okviru preduzeća, zavisnosti koja od njih obezbjeđuje pouzdanije i relevantnije informacije

Rashodi

Prema prirodi:

(finansijske institucije)

Troškovi sirovina i
potrošnog materijala

Troškovi primanja
zaposlenih

Troškovi amortizacije

Troškovi rentiranja i
ostali..

Prema funkciji:

(proizvođači i
trgovci)

-troškovi prodaje

-troškovi

distribucije

-administrativni

troškovi

Troškovi

istraživanja i

razvoja

Izvještaj o promjenama na kapitalu

- finansijski izvještaj kojim se prikazuju sve vrste poslovnih događaja koje su uticale na promjene finansijskog stanja kapitala.

Potreba za Izvještajem o promjeni kapitala:

- Iz bilansa stanja ne možemo zaključiti koje su vrste aktivnosti uticale na promjenu glavnice.
- Promjene na kapitalu mogu biti rezultat:
 - a) finansijskog rezultata koji potiče iz redovnog poslovanja (dobitka/gubitka)
 - b) razne kapitalne transakcije (zarade od ulaganja kapitala, povrati kapitalnih ulaganja)
 - c) direktne promjena na kapitalu (npr. zbog promjena računovodstvenih politika, zbog ispravaka grešaka),

Izvještaj o promjenama na kapitalu

- U samom obrascu se iskazuje:
 - ukupni zbirni rezultat za taj period
 - za svaku komponentu kapitala, efekte retrospektivne primjene ili retrospektivnog prepravljanja priznate u skladu sa mrs 8;

	Sh. cap.	Ret. earn's	CTD	AFS	CFH	Total	NCI	Total equity
Balance ^b/_t	X	X	X	X	X	X	X	X
Changes in acc policy		(X)				(X)	(X)	(X)
Restated	X	X	X	X	X	X	X	X
Changes in equity in year:								
Share issue	X	X						
Dividends		(X)				(X)		(X)
Total comprehensive income		X	X	X	X	X	X	X
Balance ^c/_t	X	X	X	X	X	X	X	X

Disclosed in Statement of profit or loss and other comprehensive income

Izveštaj o promjenama na kapitalu

- U samom obrascu se iskazuje ili u napomenama

-iznos dividendi priznatih kao raspodjela vlasnicima tokom perioda, kao i sa njima povezane iznose po akciji.

Napomene

- Predstavljaju finansijski izvještaj koji daje dopunska objašnjenja bilansnih pozicija u cilju objašnjenja i razjašnjenja finansijske pozicije i uspješnosti poslovanja subjekta.

Napomene

MRS 1 reguliše:

- Strukturu napomena
- Objelodanjivanje računovodstvenih politika
- Objelodanjivanje osnovnih izvora neizvjesnosti konkretnih procjena
- Objelodanjivanja u vezi sa kapitalom i
- Druga objelodanjivanja

Šta napomene sadrže: struktura napomena

- Napomene treba da:
 - pruže informacije **o osnovama za pripremanje finansijskih izvještaja** (Izjava o usaglašavanju sa MRS/MSFI, zakonski propisi itd) i o specifičnim računovodstvenim politikama koje su odabrane i primjenjene na značajne poslovne promjene i događaje (kratak pregled značajanih računovodstvenih politika);
 - **sadrže informacije koje zahtijevaju Standardi i Tumačenja** a nisu prikazane u nekim od obrazaca finansijskih izvještaja (npr. potencijalne obaveze , nepriznate ugovorene obaveze itd);
 - **pruže dodatne informacije** koje nisu prikazane u finansijskim izvještajima a relevantne su za njihovo razumijevanje (npr. nefinansijsko objelodanjivanje- ciljevi i politike za upravljanje rizicima poslovanja)

Osnovni principi za sastavljanje Napomena (MRS 1)

- Sistematičnost stavki prilikom prikazivanja
- Uporedivost podataka u napomenama
- Materijalni značaj podataka
- Grupisanje stavki prilikom objelodanjivanja

Redosljed izlaganja sadržaja napomena:

1. Opšte informacije o pravnom licu (sjedište, pravna forma, opis prirode poslovanja i glavnih aktivnosti, podatke o vlasnicima, o broju zaposlenih u toku godine);
2. Informaciju o usaglašenosti sa nacionalnim propisima i profesionalnom regulativom
3. Informaciju o korekciji početnog stanja po osnovu greške i promjene računovodstvene politike
4. Informaciju o primijenjenim osnovama za vrednovanje pozicija u pripremi finansijskih izvještaja
5. Informaciju o računovodstvenim politikama, koje su odabrane i primijenjene na značajne poslovne promjene i događaje
6. Informacije koje nisu kvalifikovane za priznavanje u drugim djelovima godišnjeg izvjetšaja a značajne su za ocjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja pravnih lica

Najčešće greške kod objelodanjivanja

- U objelodanjivanju rač. Politikama nisu definisani kriterijumi za priznavanje, naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja, osnove za priznavanje i mjerenje gubitka zbog obezvrjeđivanja sredstava
- Nisu date informacije o zalogama i hipotekama uspostavljenim na imovini pravnog lica i informacije o posjedu nekretnina za koje nije izvršen upis prava svojine u javne knjige.
- Nisu objelodanjene informacije o usaglašenom iznosu potraživanja i obaveza ili objelodanjena je samo informacija da je sprovedeno usaglašavanje, ali ne procenat usaglašenosti
- Nije objelodanjena informacija o postojanju razlika u visini osnovnog kapitala iskazanog u poslovnim i javnim knjigama

Nastavak..

- Ne objelodanjuju se iznosi i vrste formiranog rezervisanja koja su navedene u okviru pozicije Ostala rezervisanja u Bilansu stanja
- Zarade po akciji
- Nisu data detaljna obrazložene materijalne stavke prihoda i rashoda
- Nije objelodanjena izloženost pojedinim rizicima poslovanja
- Nisu objelodanjeni aktuelni sudski sporovi niti procjena rizika rukovodstva o procjeni rizika po osnovu sudskih sporova
- Nisu objelodanjena data jemstva i druge potencijalne obaveze
- Nije objelodanjena pretpostavak o stalnosti poslovanja

MRS 1-primjena u Crnoj Gori

- Izdat od strane IASB 2009. god

- Prevod 2010.god

- Kontni okvir 2010.god

- Bilansne šeme 2011.god

Ostali izvještaji

- Izvještaj menadžmenta ,
- Izvještaj o korporativnom upravljanju
- Izvještaj o zaštiti životne sredine

Cilj ovih izvještaja je da omogućé razumijevanje:

- veze između tekućih poslovnih aktivnosti i faktora koji utiču na kreiranje dugoročno održivih vrijednosti kompanije
- osnovne indikatore na kojima se zasniva vizija menadžmenta o budućim pravcima upravljanja i kreiranja vrijednosti kompanije;
- uticaj kompanije ne samo na pojedinca već i na neposrednu okolinu i globalni ekosistem

Izvještaj menadžmenta

- Kratak opis poslovni aktivnosti i organizacione strukture pravnog lica
- Istinit prikaz razvoja, analizu finansijskog položaja i rezultate, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje primjerene za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela
- Informacije o ulaganjima u životnu sredinu, budući razvoj, ljudski kapital
- Informacija o otkupu sopstvenih akcija
- Podaci o rizicima i načinom upravljanja tim rizicima

- <https://report2016.munich-airport.com/services/key-figure-analyser.html>ž

MRS Periodično finansijsko izvještavanje-34

MRS 34

Cilj:

- da propiše minimum sadržaja finansijskog izvještavanja određenog perioda i
- da propiše načela za priznavanje i odmjeravanje potpunih ili skraćениh izvještaja u toku godine (princip značajnosti)

MRS 34

Djelokrug: primijenjuje se kada se od privrednog društva (pravnog lica) **zahtijeva ili ono izabere** da objavljuje periodične finansijske izvještaje u saglasnosti sa Msfi.

Ovim standardom nije određeno koja pravna lica, koliko često i koliko ubrzo poslije kraja obračunskog perioda, u međuvremenu, bi trebala da objave periodične finansijske izvještaje

MRS 34

Definicija:

Periodični finansijski izvještaj je finansijski izvještaj koji sadrži bilo potpuni skup finansijskih izvještaja ili skup skraćenih finansijskih izvještaja za međuperiod.

MRS 34

Periodični finansijski izvještaji su “usresređeni na nove aktivnosti, događaje i okolnosti i ne ponavlja informacije koje su već prikazane”.

Princip značajnosti: značajnost se procjenjuje povezano sa finansijskim podacima za period u međuvremenu, a ne predviđenim godišnjim podacima

Polazi se od pretpostavke da svako ko čita periodične fin izvjestaje ima pristup godišnjim fin izvještajima, pa se smatralo da se nijedna napomena uz godišnje fin izvještaje ne ponavlja u periodičnom izvještaju. Napomene obuhvataju primarno objašnjenje događaja i promjena koje su značajne za razumjevanje promjena u fina. pozicijama i perfomansi pravnog lica od datuma posljednjeg godišnjeg izvještaja.

MRS 34

- Minimum informacija koje bi pravno lice trebalo da obuhvati periodičnim finansijskim izvještajima odnosi se na *informacije ili događaje koji su uticali na rezultat u određenom obračunskom periodu, ili su značajne za finansijske izvještaje.*

MRS 34-Crna Gora

Prilikom sastavljanja periodičnih fin.izvještaja ne zaključuju se poslovne knjige i pravna lica nisu u obavezi da vrše popis imovine i obaveza.

MRS 34

- Skup sažetih finansijskih izvještaja koji se objavljuju u periodičnom fin. Izvještavanj čini :

Sažeti bilans stanja

Sažeti bilans uspjeha

Sažeti izvještaj u kome su prikazane ili sve promjene u sopstvenom kapitalu ili promjene na kapitalu osim onih koje proističu iz novih uplata vlasnika ili isplata vlasnicima i po osnovu raspodjele vlasnicima.

Sažeti bilans tokova gotovine

Izabrane napomene sa objašnjenjima

MRS 34

- Periodi za prezentiranje periodičnih finansijskih izvještaja: jednomjesečni, tromjesečni, polugodišnji
- *Primjer šestomjesečnog finansijskog izvještaja*

<i>Finansijski Izvještaji</i>	<i>Periodični izvještaji za pola godine</i>	<i>Uporedni podaci za prethodni period</i>
Bilans stanja na dan	Stanje na dan 30.06.2009.	Stanje na dan <u>31.12.2008.</u>
Bilans uspjeha	Za period od 01.01 do 30.06.2009.	Za period od 01.01. do <u>30.06. 2008</u>
Izvještaj o novčanim tokovima	Za period od 01.01. do 30.06. 2009.	Za period od 01.01. do <u>30.06.2008.</u>
Izvještaj o promjenama na kapitalu	Za period od 01.01 do 30.06. 2009	Za period od 01.01. do <u>30.06.2008.</u>

MRS 34

- Priznavanje i mjerenje elemenata:
 - preduzeće primjenjuje iste računovodstvene politike koje se primjenjuju i za godišnje fin. izvještaje kako **“učestalost izvještavanja entiteta ne bi uticala na mjerenje njegovih godišnjih rezultata”**.

MRS 34

- **Prihodi** koji se ostvaruju sezonski, ciklični ili povremeno tokom godine ne trebaju se priznavati ili odgađati tokom godine, ako priznavanje ili razgraničavanje ne bi bilo prikladno na kraju finansijske godine.
- **Rashodi** koji su nastali neravnomjerno tokom godine ne trebaju se priznavati ili razgraničavati za svrhe izvještavanja tokom godine, osim ako njihovo priznavanje ili razgraničenje ne bi bilo prikladno na kraju godine.

Primjer:

Neočekivana devalvacija izvještajne valute u odnosu na ostale valute dogodila se upravo pred kraj prvog tromjesječja. Prema usvojenoj računovodstvenoj politici taj događaj trebalo je obavezno priznati kao gubitak zbog promjene kursa kod obaveza koje se plaćaju u stranim valutama. Pokazatelji ukazuju da će se izvještajna valuta oporaviti na prethodnu vrijednost do kraja drugog tromjesječja. S toga uprava ne želi priznati gubitke u fin. Izvještajima tekućeg tromjesječja, već ih želi odgoditi na osnovu ukazanih očekivanja.

Kako treba postupiti na osnovu smjernica

MRS 34?

Proizvođač sladoleda ima akcije koje se kotiraju na lokalnoj berzi. Uprava je zabrinuta zbog objavljivanja prvog fin. Izvještaja za tromjesečje jer preduzeće ostvaruje većinu svojih zarada u trećem i četvrtom tromjesečju. Ukupni godišnji prihodi su 2.540.000

Statistika pokazuje da se ukupni prihodi obično ostvaruju:

1. tromjesečje=10% ukupnih prihoda
2. Tromjesečje=15% ukupnih prihoda
3. Tromjesečje =40% ukupnih prihoda
4. Tromjesečje = 35% ukupnih prihoda.

Tokom prvog tromjesečja tekuće godine ukupni prihodi iznose 254.000€.

Međutim uprava planira izvijestiti $\frac{1}{4}$ predviđenog ukupnog godišnjeg prihoda, što iznosi $2.540.000 \cdot \frac{1}{4} = 635.000$ €.

Pitanje: Da li je to tačan iznos koji treba priznati? Objasniti svoj odgovor.

Odgovor:

Treba priznati iznos od 254.000€.

Pojašnjenje:

Prihode i troškove koji se ostvaruju sezonski, ciklični ili povremeno tokom godine **ne trebaju** se priznavati ili odgađati tokom godine, ako priznavanje ili razgraničavanje ne bi bilo prikladno na kraju finansijske godine

MRS 34

Prezentiranje i objavljivanje:

Odabrane napomene u fin. Izvještajima kraćih perioda imaju namjeru pružiti **ažurne informacije** koje su važne za razdoblje od prošlog godišnjeg izvještaja. Zato je potrebno objaviti :

- **Izjavu da se računovodstvene politike primijenjuju dosljedno ili dati opis svake nastale promjene koja se desila u međuvremenu;**
- **Objašnjenje komentara o sezonskim ili cikličnim poslovima;**
- **Prirodu i iznos stavki koje utiču na sredstva, obaveze, kapitala neto dobiti ili novčane tokove, a koje su zbog prirode, veličine ili nastanka neuobičajene;**

- promjene u procjenama iznosa koji su objavljeni u prethodnim razdobljima tekuće godine ili iznosi koji su objavljeni u prethodnim fin. izvještajima**
- promjene iznosa dugovanja ili glavnice**
- plaćene dividende**
- događaji nastali nakon datuma bilans stanja**
- činjenicu da je fin izvještavanje tokom godine usklađeno sa smjernicama MRS-ovima**

MRS 34

- Priprema periodičnih finansijskih izvještaja obično zahtijeva **značajniju primjenu metoda procjene** nego što je to slučaj kod godišnjih finansijskih izvještaja.

MRS 34

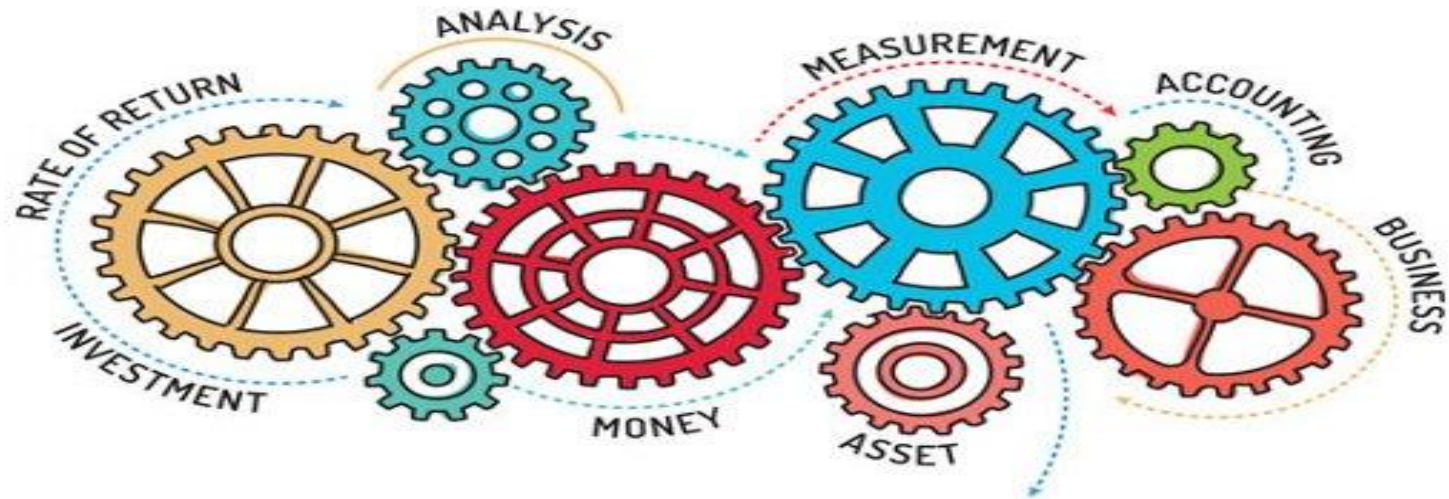
Ovaj standard počinje da se primjenjuje za
finansijske izvještaje koji obuhvataju period
koji počinje od 01.01. 1999. ili nakon ovog
datuma.

MRS 34-Crna Gora

U Crnoj Gori – zakonska obaveza za privredna društva koja javno trguju na berzi, što je u skladu sa Direktivom 2004/109/EZ

*“Akcionarsko društvo i drugo pravno lice koje emituje HOV i druge fin. instrumente kojima se trguje na berzi, kao i matično pravno lice koje je dužno da sastavlja konsolidovane fin. Izvještaje, dužno je da u pisanom i elektronskom obliku sastave i dostave Komisiji za HOV **godišnje i kvartalne finansijske iskaze)**”*

- Zakon o računovodstvu
- Pravilima o sadržaju, rokovima, o načinu objavljivanja finansijskih izvještaja emitenata hartija od vrijednosti (Sl. Crne Gore, br.20/09 i 18/10) koje je donijela Komisija za hartije od vrijednosti

MRS 7: Izvještaj o novčanim tokovima

MRS 7

Cilj: pružiti informacije o istorijskim promjenama novca i novčanih ekvivalenata entiteta tokom izvještajnog perioda iz operativnih, investicionih i finansijskih aktivnosti.

Svrha: propisuje **principe i smjernice** za pripremu i prezentiranje novčanih tokova entiteta iz **poslovnih aktivnosti, investicionih aktivnosti i finansijskih aktivnosti** za izvještajni period.

Novčani vs. Nenovčani tokovi

- **Novčani tokovi** predstavljaju prilive i odlive gotovine i gotovinski ekvivalenata.
- **Nenovčani tokovi:**
- Transakcije investiranja i finansiranja koje ne zahtijevaju korištenje novca ili novčanih ekvivalenata isključuju se iz Izvještaja o novčanim tokovima. Takve transakcije se objavljuju na drugim mjestima u finansijskim izvještajima na način koji pruža sve relevantne informacije o ovim aktivnostima investiranja i finansiranja.

Računovodstvena jednakost

- $S=K+O$
- $NS+NNS=K+O$
- $NS=K+O-NNS$ ILI $K+(P-R)+O-NNS$
- $\Delta NS= \Delta K+\Delta (P-R)+ \Delta O-\Delta NNS$

Novčana sredstva
(NS)

Nenovčana
sredstva (NNS)

ŠTA SE

DESILO SA = ZAŠTO SE DESILO ?

NOVCEM?

Način prikazivanja tokova

- MRS 7 zahtijeva da tokovi gotovine budu klasifikovani prema **poslovnim** aktivnostima, **investicionim** aktivnostima i aktivnostima **finansiranja**

prilivi

OPERATIVNE AKTIVNOSTI:

-Od prodaje robe i usluga i primljeni avansi
-primljene kamate
(dividende), od autorskih honorara

INVESTICIONE AKTIVNOSTI:

-prodaja dugoročne imovine/dugoročnih HOV drugih pravnih lica
-uzimanje zajma od drugih kompanija;
-naplata dividendi,
-vraćanje datih avansa

FINANSIJSKE AKTIVNOSTI:

- Emitovanje vlasničkih ili dužničkih HOV
- uzimanje kratkoročnih i dugoročnih kredita

NOVAC

OPERATIVNE AKTIVNOSTI:

Plaćanje robe i usluga dobavljačima i dati avansi
Kupovina za gotovo
Za plaćanje zarada,
Za plaćanje poreza
Za **plaćanje kamata**

INVESTICIONE AKTIVNOSTI:

-kupovina dugoročne imovine
-kupovina dugoročnih HOV drugih pravnih lica
- davanje zajmova, davanje avansa

FINANSIJSKE AKTIVNOSTI:

otkup sopstvenih akcija
Za otplatu duga po osnovu kredita i ostalih obaveza
Za isplatu dividendi

odlivi

MRS7 dozvoljava da se **novčani tokovi iz operativnih aktivnosti prezentuju na dva načina:**

- **Direktni metod:** tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti se obračunavaju tako što se od priliva oduzimaju odlivi gotovine, tj. samo gotovinski dio svake stavke u BU se uzima u obzir. Ovaj metod daje jasnu sliku odakle kompanija dobija novac i kako ga troši (SAD).
- **Indirektni metod:** tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti obračunavaju se tako što se neto dobiti ili gubitak usklađuje na osnovu nastanka poslovnog događaja da bi se izdvojili gotovinski prilivi i odlivi. Indirektni metod daje informacije kako novčani tok odstupa od neto dobiti (Evropa)

Direktni metod

- Zasniva se na prevođenju (korekciji) prihoda i rashoda (obracunskih tokova) iskazanih u bilansu uspjeha , na prilive i odlive novca iz poslovnih aktivnosti.
- Osnov za korekciju pojedinih bilansno iskazanih prihoda i rashoda čine promjene na korespondentnim pozicijama obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza

Direktni metod

Promjene tekuće aktive ili paisve	Uticaj na gotovinu	Način korekcije na obračunske tokove
Povećanje obrtnih sredstava sem gotovine		Oduzeti od prihoda ili dodati rashodima
Smanjenje obrtnih sredstava sem gotovine		Dodati приходima ili oduzeti od rashoda
Povećanje kratkoročnih obaveza		Dodati приходima ili oduzeti od rashoda
Smanjenje kratkoročnih obaveza		Oduzeti od prihoda ili dodati rashodima

Indirektni metod

- Polazi od neto ili akumuliranog dobitka kome se dodaju rashodi iz BU koji ne zahtijevaju izdavanje gotovine (amortizacija) i ostale stavke koje pripadaju investicionim i finansijskim aktivnostima

Neto novčani tok iz poslovne aktivnosti

Novčani tok iz operativnih aktivnosti	2016
Neto dobit	XXXX
Korigovanje za dobijanje neto novčanih tokova	
Amortizacija	+
Negativne (Pozitivne) kursne razlike	+ (-)
Dobici (gubici) od prodaje	-(+)
Rashodi kamata	-
Povećanje potraživanja od kupaca i druga potraživanja	-
Smanjenje (povećanje) zaliha	+(-)
Smanjenje (povećanje) dobavljača	- (+)
Gotovina ostvarena poslovanjem	XXX
Plaćene kamate	-
Plaćeni porez na dobitak	-
NETO GOTOVINA IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	YYYYY

Sva povećanja obrtnih sredstava na kraju perioda u odnosu na početak i sva smanjenja kratkoročnih obaveza ukazuju na upotrebu gotovine i indirektno smanjuju neto gotovinski tok.

Promjene tekuće aktive ili paisve	Uticaj na gotovinu	Način korekcije neto dobitka
Povećanje obrtnih sredstava sem gotovine		Oduzeti od neto dobitka
Smanjenje obrtnih sredstava sem gotovine		Dodati neto dobitku
Povećanje kratkoročnih obaveza bez kratkoročnih kredita		Dodati neto dobitku
Smanjenje kratkoročnih obaveza bez kratkoročnih kredita		Oduzeti od neto dobitka

- Novčani tokovi iz investicionih i finansijskih aktivnosti se uvijek prikazuju po direktnoj metodi

Izvještaj o novčanim tokovima

- Šta čitaju investitori?
 - Koliko je kompanija uspješna u generisanju neto novčanih tokova iz operativnih aktivnosti?
 - Kakav je trend neto novčanih tokova iz operativnih aktivnosti?
 - Koji su ključni razlozi pozitivnog ili negativnog trenda iz operativne aktivnosti?

Investitori i ostali korisnici mogu, takođe, da:

- procjene promjena u neto imovini subjekta i finansijskoj strukturi

Takođe,

-poboljšava uporedivost izveštavanja o poslovnim rezultatima različitih preduzeća, jer eliminiše efekte korišćenja različitih računovodstvenih tretmana za iste transakcije i događaje;

-za provjeru tačnosti prethodnih procjena budućih novčanih tokova i za ispitivanje odnosa između profitabilnosti i neto novčanog toka i utjecaja promjene cijena.

KOEFICIJENTI

LIKVIDNOST

neto novčani tokovi iz operativne aktivnosti
/prosječne **tekuće** obaveze

neto novčani tokovi iz operativne aktivnosti
/prosječne **ukupne** obaveze

FINANSIJSKA FLEKSIBILNOST

Slobodni novčani tok = neto novčani tokovi iz operativnih aktivnosti
- izdaci - dividenda

Finansijska fleksibilnost
da li kompanija može
platiti svoje obaveze po
dospijeću i preživjeti
ukoliko eksterni izvori
finansiranja budu
ograničeni ili previše
skupi

Slobodni novčani tok

Slobodni novčani tok nam daje odgovore na pitanja

Da li kompanija može platiti svoje dividende bez dodatnih eksternih izvora finansiranja

Ukoliko poslovna aktivnost izostane da li će kompanija održati potrebna kapitalna investiranja

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

SITUACIJE	(1)	(2) NOVE	(3)	(4) ZRELE	(5)	(6)	(7)	(8)
NOVČANI TOK IZ OPERATIVNE AKTIVNOSTI	+	+	+	+	-	-	-	-
NOVČANI TOK IZ INVESTICIONE AKTIVNOSTI	+	-	+	-	+	-	+	-
NOVČANI TOK IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI	+	+	-	-	+	+	-	-

STABILNE ILI RASTUĆE KOMPANIJE KONTINUIRANO INVESTIRAJU (NEGATIVNI NOV. TOK IZ INVESTICIONIH AKTIVNOSTI). Npr: STARBUCKS (2002 I 2003) a za situaciju 4 primjer bi bila kompanija Microsoft posljednjih 10 godina, kao zrela kompanija koja imaju dovoljno novca iz operativnih aktivnosti da obezbijde rast i plaćanje dugova

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

SITUACIJE	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
NOVČANI TOK IZ OPERATIVNE AKTIVNOSTI	+	+	+	+	-	-	-	-
NOVČANI TOK IZ INVESTICIONE AKTIVNOSTI	+	-	+	-	+	-	+	-
NOVČANI TOK IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI	+	+	-	-	+	+	-	-

Mlade i rastuće kompanije koje nisu dovoljno generisale pozitivnog novčanog toka iz operativne aktivnosti zadovoljavaju relaciju 6 i 8. Mnoge farmaceutske ili biotehničke kompanije su ovoj situaciju dok njihovo proizvod ne počne generisati novac.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

SITUACIJE	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
NOVČANI TOK IZ OPERATIVNE AKTIVNOSTI	+	+	+	+	-	-	-	-
NOVČANI TOK IZ INVESTICIONE AKTIVNOSTI	+	-	+	-	+	-	+	-
NOVČANI TOK IZ FINANSIJSKE AKTIVNOSTI	+	+	-	-	+	+	-	-

Ove situacije prikazuju kompanije čiji rast se smanjuje tj. Koje obezbjeđuju novac iz prodaje ili rashodovanja imovine i gledano uopšte ovo nije najpoželjnija situacija.

Situacija 7: upućuje da kompanija prodaje imovinu da bi platila obaveze zato što se iz operativnih aktivnosti ne obezbijeduje dovoljno novca;

Situacija 5: upućuje da kompanija prodaje imovinu i povećava kapital da bi obezbijedila novac za obavljanje redovnih aktivnosti;

Situacija 3: upućuje da se generisani novac od prodaje navise troši za otplatu duga

Situacija 1: uprkost pozitivnom novčanom toku iz operativnih aktivnosti preduzeće prodaje imovinu ?

Analiza trenda u kretanju poslovnog dobitka i novčanog toka

- Dugoročno posmatrano nije održiva situacija u kojoj dobitak stalno raste, a novčani tok stagnira.
 1. Očekivano je da će nakon rasta dobitka uslijediti pre ili kasnije rast novčanog dobitka iz poslovanja
 2. Ako je novčani tok iz poslovanja veći od poslovnog dobitka realno je očekivati rast poslovnog dobitka u narednom periodu u suprotnom povećanje novčanog dobitka će prestati .

Stabilan odnos između ovih veličina odrazava zdravu finansijsku situaciju

Događaji nakon izvještajnog
perioda:MRS 10

Događaji nakon izvještajnog
perioda:MRS 10

Cilj standarda

- propisati:

- slučajeve u kojim entitet treba da koriguje svoje finansijske izvještaje po osnovu događaja nastalih poslije izvještajnog perioda

- objelodanjivanje informacija koje entitet vrši o datumu kada su finansijski izvještaji odobreni za objavljivanje i o događajima nastalim nakon izvještajnog period

Događaji poslije izvještajnog perioda

Dan na koji glasi
bilans stanja

31.12.

Naknadni događaji ili
događaji poslije datuma
bilansa stanja su povoljni
ili nepovoljni događaji

Datuma kada su finansijski izvještaji
odobreni **za objavljivanje**

28.02.

- Zavisí od upravljačke
strukture;
- Zakonskih zahtjeva

Događaji poslije izvještajnog perioda

Dan na koji glasi bilans stanja

31.12.

Naknadni događaji ili događaji poslije datuma bilansa stanja su povoljni ili nepovoljni događaji

Datuma kada su finansijski izvještaji odobreni za objavljivanje

28.02.

- Zavisu od uprave strukture;
- Zakonskih zahtjeva

Korektivni naknadni događaji : koji pružaju dodatni dokaz o okolnostima koji su postojali na kraju izvještajnog perioda.

Efekti se prikazuju u Bilansima

(npr. naplata otpisanih potraživanja, povraćaj robe, prodaja nekretnine znatno ispod tržišne vrijednosti)

Nekorektivni naknadni događaji: koji ukazuju na stanja (okolnosti) koje su nastala poslije izvještajnog perioda i ne odnose se na uslove i vrijeme za koji se bilans sastavlja.

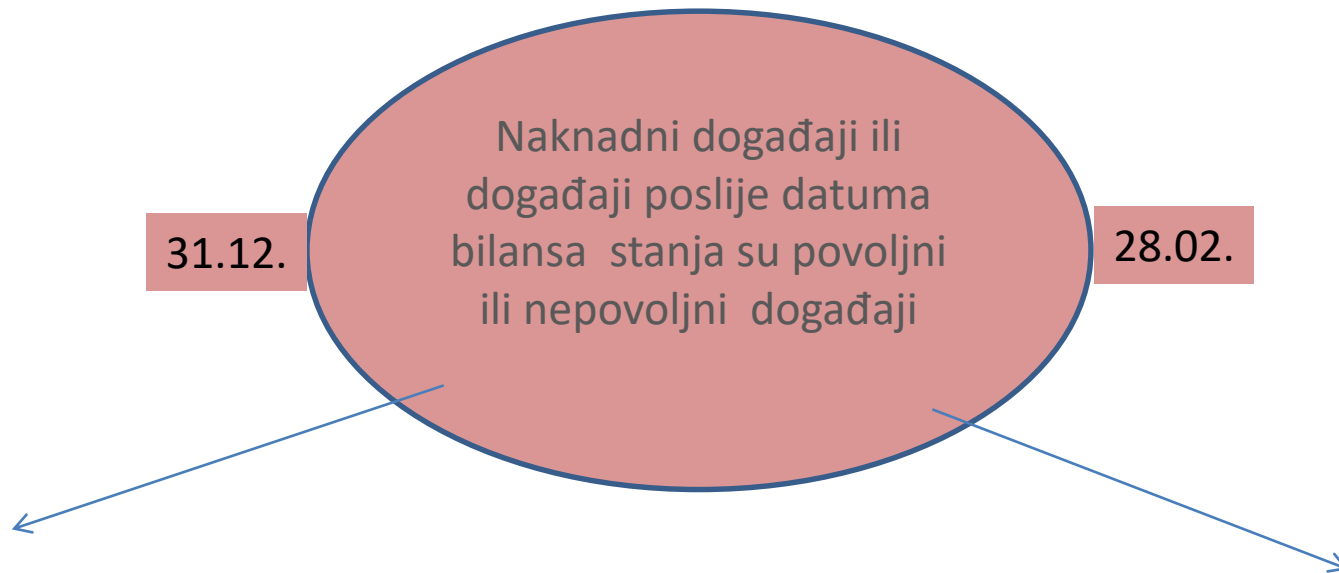
Efekti se prikazuju u Napomenama bilansa

(npr. elementarne nepogodne, značajan pad vrijednosti HOV kojim se trgovalo nakon datuma bilansa stanja i sl.

diskusija

- Rukovodstvo preduzeća je 28. februara 2015. godine završilo nacrt finansijski izvještaja za godinu koja je završila 31.12.2014. Odbor direktora je 18. marta 2015. pregledao finansijske izvještaje i odobrio ih za objavljivanje. Entitet je 19.03. 2015. godine objavio iznos dobiti i druge odgovarajuće računovodstvene informacije. Finansijski izvještaji su stavljeni na raspolaganju akcionarima i trećim licima 01.04.2015. Na godišnjoj skupštini održanoj 15. maja 2015. godine akcionari su odobrili finansijske izvještaje, a odobreni finansijski izvještaji su 17. maja 2015. dostavljeni nadležnom organu. Koji datum se uzima da je datum odobrenja finansijskih izvještaja za objavljivanje?

Pregled događaja poslije izvjestajnog perioda

Korektivni naknadni događaji : koji pružaju dodatni dokaz o okolnostima koji su postojali na kraju izvještajnog perioda.

Efekt se prikazuje u **Bilansima** (npr. naplata otpisanih potraživanja, povraćaj robe, prodaja nekretnine znatno ispod tržišne vrijednosti)

Nekorektivni naknadni događaji: koji ukazuju na okolnosti koje su nastale poslije izvještajnog perioda i ne odnose se na stanje i vrijeme za koji bilans sastavlja.

Efekt se prikazuje u **Napomenama bilansa** (npr.elementarne nepogodne, značajan pad vrijednosti HOV kojim se trgovalo nakon datuma bilansa stanja i sl.

Korektivni događaji poslije izvještajnog perioda

1. Rješenje sudskog spora nakon izvještajnog perioda, kojim se potvrđuje da je preduzeće imalo sadašnju obavezu na kraju izvještajnog perioda. *Preduzeće koriguje sva prethodna priznata rezervisanja koja se odnose na taj sudski spor, u skladu sa MRS 37, ili priznaje novo rezervisanje.*

Korektivni događaji poslije izvještajnog perioda

2. Prijem obavještenja poslije izvještajnog perioda koje ukazuje da je postojalo umanjenje vrijednosti imovine na kraju izvještajnog perioda ili da je iznos prethodno priznatog gubitka zbog umanjenja vrijednosti te imovine potrebno korigovati:

Na primjer:

-stečaj kupca nastao poslije izvještajnog perioda obično potvrđuje da je gubitak na računu potraživanja već postojao na kraju izvještajnog perioda i da preduzeće treba da koriguje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja kupaca;

-Prodaja zaliha poslije izvještajnog perioda može da pruži dokaz o njihovoj neto prodajnoj vrijednosti na kraju izvještajnog perioda

Korektivni događaji poslije izvještajnog perioda

3. Utvrđivanje, poslije izvještajnog perioda, nabavne vrijednosti imovine koja je kupljena pre izvještajnog perioda, ili utvrđivanje novčanih priliva od prodaje imovine pre kraja izvještajnog perioda;

4. Utvrđivanje visine dobiti za raspodjelu ili isplatu naknada poslije izvještajnog perioda, ako je preduzeće na kraju izvještajnog perioda imao sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu za svaku takvu isplatu kao rezultat događaja nastalih pre tog datuma;

5. Otkrivanje kriminalnih radnji ili grešaka koje ukazuju na to da su finansijski izvještajni netačni.

Nekorektivni događaji poslije izvještajnog perioda

- promjena tržišne vrijednosti investicije poslije izvještajnog perioda;
- Objavljivanje dividende za raspodjelu vlasnicima poslije izvještajnog perioda;
- Promjena deviznog kursa, nakon izvještajnog perioda

Nekorektivni događaji poslije izvještajnog perioda

- promjena tržišne vrijednosti investicije poslije izvještajnog perioda;
- Objavljivanje dividende za raspodjelu vlasnicima poslije izvještajnog perioda;
- Promjena deviznog kursa, nakon izvještajnog perioda

MRS 10 i Stalnost poslovanja

- Pogoršavanje poslovnih rezultata i finansijske pozicije nakon izvještajnog perioda može da ukaže na potrebu da se razmotri da li je pretpostavka stalnosti poslovanja još uvijek primjerena. Ako pretpostavka o stalnosti poslovanja nije više primjerena, ovaj Standard zahtijeva fundamentalnu promjenu računovodstvene osnove, a ne korigovanje iznosa prizantih prema prvobitnoj računovodstvenoj osnovi.
- **MRS 1 zahtijeva objelodanjivanje ako:**
 - fin izvještaji nisu sastavljeni prema načelu stalnosti poslovanja;
 - menadžment je svjestan postojanja materijalno značajnih neizvjesnosti u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u mogućnost entiteta da nastavi poslovanje.

Revizor i naknadni događaji

- Kada revizor utvrdi postojanje naknadnih događaja koji su od materijalnog značaja nakon izdavanja finansijskih izvještaja, a pre izvještaja revizora, revizor treba da obavijesti rukovodstvo da treba da koriguje finansijske izvještaje.
- Ukoliko ih koriguju izdaju se revizorski izvještaj koji treba da bude datiran korespondentno sa korigovanim finansijskim izvještajem.
- Ukoliko ih ne koriguje – revizor izražava mišljenje s rezervom.

Objelodanjivanje

- Standard zahtijeva objelodanjivanje DATUMA KADA SU FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ODOBRENI ZA OBJAVLJIVANJE, kao i to KO JE DAO TO ODOBRENJE.
- Za korisnike je važno da znaju ovaj datum, zato što finansijski izvještaji ne odražavaju događaje nastale poslije tog datuma.

Objelodanjivanje

- Nekorektivni događaji poslije izvještajnog perioda koji bi obično imali za rezultat objelodanjivanje:
- Poslovno spajanje ili prodaja glavnog zavisnog preduzeća
- Objavljivanje plana za prestanak poslovanja
- Važne nabavke imovine, klasifikovanje imovine kao one koja se drži za prodaju, ili eksproprijacija imovine veće vrijednosti od strane države
- uništenje glavnog proizvodnog postrojenja u požaru
- Najava ili početak sprovođenja značajnog restrukturiranja
- Neuobičajeno velika promjena cijena imovine ili devznih kurseva poslije izvještajnog perioda
- Promjena poreskih stopa ili poreskih zakona koji su stuupili na snagu ili su najvaljeni poslije izvještajnog perioda, a koji značajno utiču na sadašnje i odložene poreske obaveze
- Objavljivanje značajnih garancija
- Početak sudske parnice koji nastaje isključivo radi događaja nastalih poslije izvještajnog perioda